

การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชวร) ตำบลหนองแก
อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

พระกฤษฎา ประวัตศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาการเล่านิทานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตาลเสี้ยน (สีมาราชบุรี) ตำบลหนองแก อำเภอ
พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เสนอโดย พระกฤษฏา ประวัคศรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)

วันที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2551

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เหมือนนิล)

.....กรรมการ
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะขันหมาก)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สีมาราชฎูร์) ตำบลหนองแก อำเภอบางแพะ จังหวัดสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เหมือนนิล ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ
ชื่อนักศึกษา	พระกฤษฏา ประวัตศรี
สาขาวิชา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนานี้มีความมุ่งหมายการวิจัย เพื่อพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สีมาราชฎูร์) ตำบลหนองแก อำเภอบางแพะ จังหวัดสระบุรี เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายในทุกชั้นตอน ผู้มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคือนักเรียนชั้นปีที่ 5 จำนวน 12 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนา 5 คน โดยแบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา ระยะที่ 2) การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา และระยะที่ 3) การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรอบการวิจัยประกอบด้วย การเลือกเรื่องที่จะนำมาเล่า กลวิธีในการเล่านิทานและการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ การเลือกเรื่องที่จะเล่า กลวิธีในการเล่า และสื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทานในระดับต่ำ พบปัญหาที่สำคัญคือ นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ และมีความต้องการพัฒนา
2. แนวทางการพัฒนา โดยการอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ในเรื่อง การเลือกเรื่อง กลวิธีในการเล่าและการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน โดยมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาคือนักเรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผลการประเมินความรู้อยู่ในระดับสูง และมีทักษะการปฏิบัติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
3. ผลการพัฒนา พบว่านักเรียนมีความรู้ในเรื่อง การเลือกเรื่องที่จะเล่า อยู่ในระดับสูง กลวิธีในการเล่า อยู่ในระดับสูง มีการใช้สื่ออุปกรณ์การเล่านิทาน ร้อยละ 98.6

Thesis Title Story Telling Development of Prathomsuksa 5 Students of Wat Tansian School (Simarat) Nong Kae Subdistrict, Phra Phutthabat District, Saraburi Province

Thesis Advisors Asst. Prof. Prateep Mueannin
Dr. Supoth Kerdsuwan

Name Kritsada Prawatsri

Concentration Development Strategy

Academic Year 2007

ABSTRACT

This research and development project aims to develop the story telling skills of Prathomsuksa 5 students of Wat Tansian School (Simarat), Nong Kae Subdistrict, Phra Phutthabat District, Saraburi Province using participatory action research mainly emphasizing participation from insiders in every step, i.e. 12 Prathomsuksa 5 students and 5 others involved in promotion and development. This program was divided into 3 phases, 1) studying the current state, problems, and needs for development, 2) creating guidelines and methods for development, including key performance indicators for development, and 3) story telling development of Prathomsuksa 5 students. The research frame included selecting stories to be told, story telling techniques and materials that accompany telling a story. The instrument employed comprised a questionnaire, an interview, and a group discussion. The quantitative data was analyzed to calculate percentage, means (\bar{X}), and standard deviation (S.D.), and the qualitative data was analyzed by content analyses.

The findings showed that:

1. the students' knowledge regarding selecting stories for telling, story telling techniques, and the materials that accompany telling stories was low. This resulted in a development need for the aforementioned issues.
2. guidelines and methods for development were as follows: holding operational training to promote knowledge in selecting stories for telling, story telling techniques, and the materials that accompany telling stories. The key performance indicators for development required all students to participate in development activities at a rating of no less than 80 percent; the assessment result was at a high level and had practical skills in telling stories at a rating of no less than 80 percent.

3. the result of the development: the students increased their understanding at a high level in selecting stories, and story telling techniques. 98.6 percent of the students used materials as media to accompany story telling.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จากที่ปรีกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป เหมือนนิล ประธานกรรมการ และดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ พร้อมทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีทุกท่าน ในการติดต่อประสานงานทุกอย่าง ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชวร) สุรเดช สุขสว่าง พร้อมทั้ง ครูอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัย ขอขอบคุณเพื่อนร่วมชั้นชาวยุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่นที่ 6 เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือตลอดนอกจากนี้ ขอขอบคุณนายบำรุง อเนกวัตร คุณบัวล่อง เพ็งสุวรรณ และชาวบ้านศาลเสี้ยนทุกท่าน ที่ให้ความอุปถัมภ์ และอำนวยความสะดวกทุกอย่าง

กราบขอบพระคุณพระธรรมปิฎก (ชวลิต อภิวฑฒโน) เจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร เจ้าคณะจังหวัดสระบุรี เป็นอย่างสูงที่เห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ทางศาสนา เมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนทุนการศึกษาค่าเล่าเรียน ให้แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ พร้อมด้วย พระปลัดสิทธิเดช ดนุคิสิโล เจ้าอาวาสวัดศาลเสี้ยน ที่คอยช่วยเหลือ และกำลังใจด้วยดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณเป็นเครื่องสักการบูชาคุณพระรัตนตรัย,บูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ และขอขอบพระคุณให้แก่บุพการี คือ นายหนูเรียน นางหนูคำ ประวัตศรี ผู้ให้กำเนิด และญาติพี่น้องให้กำลังใจตลอดมา

พระกฤษณา ประวัตศรี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาการวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	2
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
บริบทของโรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สีมาราชวร).....	6
การเล่านิทาน.....	12
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	36
บทที่ 3 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สีมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี.....	45
คำถามการวิจัย.....	45
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	45
วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ขอบเขตเนื้อหา.....	46
ประชากร.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	48
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	49
การรวบรวมข้อมูล.....	49
การตรวจสอบข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

บทที่ 3 (ต่อ)

สภาพปัจจุบันต้องการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	51
การเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	53
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	53
การปฏิบัติในการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	54
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	55
กลวิธีในการเล่านิทาน.....	55
ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีในการเล่านิทาน.....	56
การปฏิบัติเกี่ยวกับกลวิธีในการเล่านิทาน.....	57
การสัมภาษณ์เกี่ยวกับกลวิธีในการเล่านิทาน.....	58
การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	58
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	59
การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	60
การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	61
สรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาการเล่านิทาน.....	61

บทที่ 4

แนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สิมาราชวร) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี.....	65
คำถามการวิจัย.....	65
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	65
วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบข้อมูล.....	67
แนวทางและวิธีการพัฒนาการเล่านิทาน.....	68
ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา.....	69
สรุปแนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัด.....	69

	หน้า
บทที่ 5 การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชภูรี) ตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี..	71
คำถามการวิจัย.....	71
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	71
วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา.....	71
ขอบเขตเนื้อหา.....	72
ประชากร.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนา.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การพัฒนาการเล่านิทานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน(สมิหาราชภูรี).....	75
ผลการวิจัย.....	76
บทที่ 6 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	84
อภิปรายผลผลการวิจัย.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	91
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	97
แบบสอบถามการวิจัยระยะที่ 1.....	102
แบบสัมภาษณ์การวิจัยระยะที่ 1.....	106
ภาคผนวก ข กำหนดการประชุมระดมความคิด.....	109
รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมระดมความคิด.....	110
ภาคผนวก ค กำหนดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา.....	114
รายชื่อผู้มีส่วนสำคัญ.....	115
รายชื่อวิทยากรให้ความรู้.....	116
แผนการจัดการเรียนรู้การเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	117

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ง รูปภาพการพัฒนาการเล่านิทาน.....	132
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	142

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	52
ตาราง 2	จำนวน ร้อยละ และระดับความรู้เรื่องการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	53
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	54
ตาราง 4	ร้อยละของการปฏิบัติในการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	54
ตาราง 5	จำนวน ร้อยละ และระดับความรู้เรื่องกลวิธีในการเล่านิทาน.....	56
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีในการเล่านิทาน.....	57
ตาราง 7	ร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับกลวิธีในการเล่านิทาน.....	58
ตาราง 8	จำนวน ร้อยละ และระดับความรู้เรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	59
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	60
ตาราง 10	ร้อยละของการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเล่านิทาน.....	60
ตาราง 11	สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาการเล่านิทาน.....	62
ตาราง 12	แนวทางวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการเล่านิทาน.....	69
ตาราง 13	ผลการประเมินความรู้การพัฒนาการเล่านิทาน.....	76
ตาราง 14	ผลประเมินเจตคติการพัฒนาการเล่านิทาน.....	77
ตาราง 15	ผลการประเมิน ทักษะการเลือกเรื่องที่จะเล่า.....	79
ตาราง 16	สรุปภาพรวมการพัฒนาการเล่านิทาน.....	81

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1	วิธีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน..... 4
ภาพ 2	อัตรากำลังครูและพระนิสิต โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สิมาราชบุรี)..... 9
ภาพ 3	ข้อมูลจำนวนนักเรียนทั้งหมด..... 10
ภาพ 4	ข้อมูลหลักสูตร ช่วงชั้นที่ 2 (ป. 4 – ป. 6)..... 11
ภาพ 5	เปรียบเทียบโลกทัศน์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย..... 37
ภาพ 6	รายชื่อผู้มีส่วนสำคัญเข้าร่วมการประชุมระดมความคิดเพื่อแสวงหา แนวทางวิธีการวิจัยและการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2550 เวลา 08.00 – 12.00 น..... 110
ภาพ 7	รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมระดมความคิดเพื่อแสวงหา แนวทางวิธีการวิจัยและการพัฒนา..... 111
ภาพ 8	รายชื่อผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมการประชุมระดมความคิดเพื่อแสวงหา แนวทางวิธีการวิจัยและการพัฒนา..... 112
ภาพ 9	รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเล่านิทานนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สิมาราชบุรี) วันที่ 8 – 10 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เวลา 08.30 – 15.00 น..... 115
ภาพ 10	ผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเล่านิทานนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดศาลเสี้ยน (สิมาราชบุรี) วันที่ 8 – 10 ตุลาคม พ.ศ. 2550 เวลา 08.30 – 15.00 น..... 116